

Nederland evenementenland?

Advies strategische agenda
en beleidskader
sportevenementen

Samenvatting

// In Nederland vinden regelmatig grote sportevenementen plaats. Deze evenementen zijn populair en succesvol. Tegelijkertijd constateert de Nederlandse Sportraad (NLsportraad) dat sportevenementen nog veel meer rendement kunnen opleveren: voor de sport zelf en voor de samenleving. Dat lukt alleen als partijen in Nederland samen bouwen aan een aansprekende Nationale Sportevenementenagenda en evenementen organiseren op een bij Nederland passende manier. *The Dutch approach* zou wel eens hét antwoord kunnen zijn op de wereldwijde kritiek die internationale sportorganisaties (zoals IOC of de FIFA) ten deel valt. Nederland heeft in potentie de unieke kwaliteiten om sportevenementen innovatief, betaalbaar en met maximale maatschappelijke impact te organiseren. De kansen liggen er, mits alle partijen bereid zijn om samen te investeren in het merk Nederland evenementenland.

Sporterfgoed

Nederland beschikt over een stevige portefeuille van jaarlijks georganiseerde grote sportevenementen zoals het ABN AMRO World Tennis Tournament, de TT Assen of de Nijmeegse Vierdaagse (Hallmark evenementen).¹ Daarnaast organiseert Nederland met regelmaat topsportevenementen waarvoor een bid is gedaan (Europese Kampioenschappen, Wereldkampioenschappen, Olympische Kwalificatie Toernooien en wereldbikers). Een belangrijke ontwikkeling is de toename van grote breedtesportevenementen en gecombineerde topsport- en breedtesportevenementen, met name in wielrennen en hardlopen, en evenementen voor een specifieke doelgroep zoals de Invictus Games, de Police and Fire Games en de EuroGames.

De NLsportraad adviseert de minister van Medische Zorg en Sport (hierna: de minister) om samen met de partners de bestaande infrastructuur van sportevenementen te versterken en de term 'sporterfgoed' te introduceren voor terugkerende sportevenementen met een bijzondere waarde voor Nederland.

De NLsportraad adviseert om een doorlopend programma te ontwikkelen ter versterking van de (maatschappelijke) opbrengsten van sportevenementen en dit programma te verbinden aan alle typen sportevenementen.

The Dutch approach

Eerder heeft de NLsportraad al geconstateerd dat de basis van Nederlandse sportevenementen op orde is.² Bezoekers zijn tevreden, het mediabereik is groot, de businesscase is solide en er is dikwijls sprake van economisch rendement voor de regio. Tegelijkertijd constateert de NLsportraad dat sportevenementen meer maatschappelijke opbrengst zouden kunnen hebben en dat het partnership rond evenementen te wensen over laat. Ook verandert de internationale context. Zo groeit de commerciële markt voor sportevenementen wereldwijd en passen evenementenorganisatoren, sportbonden, bedrijven en overheden in Nederland zich hierop nog onvoldoende aan. Binnen deze context blijft het wel belangrijk om sportevenementen op een bij Nederland passende wijze te organiseren (*The Dutch approach*).

¹ [Position Paper: Integrity & Sport Events](#) (Mulier Instituut en Universiteit Utrecht)

² [Analyse Nederland op de kaart](#) (NLsportraad)

Dat betekent efficiënt, innovatief, inclusief, toegankelijk, veilig en duurzaam georganiseerde sportevenementen met maximale economische en maatschappelijke impact.

De NLsportraad adviseert de minister om samen met partners The Dutch approach verder te ontwikkelen en deze te hanteren als de nieuwe standaard bij de organisatie van sportevenementen.

Ook adviseert de NLsportraad de minister om samen met partners de invloed van Nederland in de internationale sportwereld te vergroten.

Multi-sport, multi-city

Sportevenementen zijn het resultaat van verschillende industrieën en beleidsterreinen. Het organiseren van een sportevenement gaat over sport, maar ook over logistiek, financiën, marketing, veiligheid, toegankelijkheid, duurzaamheid, (vrijwilligers)werk, gezondheid, educatie, inclusiviteit enzovoorts. Samenwerking en synergie zijn de sleutelbegrippen om een groot sportevenement succesvol en betekenisvol te laten zijn. Nederland heeft alle potentie om een echt evenementenland te zijn, als partijen in Nederland sámen investeren in een Nationale Sportevenementenagenda voor de langere termijn.

Deze krachtenbundeling is niet alleen nodig om aansprekende sportevenementen naar Nederland te halen, maar ook om meer rendement uit sportevenementen te halen en meer mensen te laten profiteren, ook de mensen die geen sportfan zijn.

De rol van de minister voor sport is belangrijk: om samenwerking binnen het kabinet te realiseren, maar ook om partnership te creëren tussen overheden, sportbonden en bedrijven. Het sportakkoord is hiervoor de basis. Partnership helpt om gemeenschappelijke doelen te bereiken, maar leidt ook tot wederzijds begrip voor de doelen en belangen van de ander. Binnen het kabinet is samenwerking tussen de minister en de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (EZK) van het grootste belang vanwege de evidente belangen bij regionale ontwikkeling, toerisme, handel en innovatie.

De NLsportraad adviseert de minister om een initiërende en coördinerende rol te nemen bij de totstandkoming van een Nationale Sportevenementenagenda en daarbij de samenwerking tussen partners tot stand te brengen.

De NLsportraad adviseert de minister focus in de agenda en de samenwerking aan te brengen via sportevenementen die zich richten op meer dan één sport en/of plaatsvinden op meer dan één locatie (multi-sport/multi-city).

De NLsportraad beveelt aan de komende jaren de ervaring met multi-sport/multi-city op te bouwen: van de organisatie van verzamelde Nationale Kampioenschappen tot de organisatie van een aansprekende 'stip op de horizon' zoals de Youth Olympic Games of de European Championships.

Garantiefonds

Tenslotte vraagt de NLsportraad aandacht voor de verbetering van een aantal randvoorwaarden, die essentieel zijn om van Nederland een echt sportevenementenland te maken. Dat betreft allereerst de wijze van financiering, maar ook de (fiscale) regelgeving rond sportevenementen.

De NLsportraad adviseert de minister om samen met de bewindslieden van EZK en Financiën de mogelijkheden voor een financieringsinstrument (bijvoorbeeld evenementenfonds) te onderzoeken passend bij de wens om te komen tot meer samenwerking tussen publieke en private partijen rond een Nationale Sportevenementenagenda.

Daarnaast adviseert de NLsportraad het kabinet de mogelijkheden voor een garantiefonds uit te werken voor het behoud van sporterfgoed.

Ook een gunstiger fiscaal klimaat heeft een positieve invloed op de deelname van private partijen.

Hierover heeft de NLsportraad al eerder advies gegeven.³

Om de regeldruk rond sportevenementen te verminderen, adviseert de NLsportraad een modelverordening te ontwikkelen, die in het hele land kan worden gebruikt.

³ [Advies Fiscaliteit bij sportevenementen \(NLsportraad\)](#)

Aanbevelingen

De NLsportraad onderbouwt in voorliggend advies de onderstaande aanbevelingen voor een Nationale Sportevenementenagenda en het beleidskader sportevenementen van de minister. Het advies is voortgekomen uit de opdracht die de NLsportraad bij het Koninklijk Besluit heeft meegekregen (zie bijlage A) en dient als bijdrage aan de discussie over het sportakkoord (deelakkoord 6: Topsport die inspireert).

1. Ontwikkel een Nationale Sportevenementenagenda

- Onder coördinatie van de minister voor Sport en de staatssecretaris van EZK ontwikkelen sportbonden, overheden en bedrijven een gezamenlijke Nationale Sportevenementenagenda voor een periode van 10 jaar.
- De partijen zetten een of meer multi-sport/multi-city sportevenementen op de agenda: te beginnen met de organisatie van gezamenlijke NK's en eindigend met een aansprekende stip op de horizon.

2. Investeer in impact

- De minister ontwikkelt samen met de partners in de Nationale Sportevenementenagenda een doorlopend programma bij sportevenementen, ter vervanging van incidentele side events. Dit programma staat ook open voor Hallmark evenementen.

3. Investeer in samenwerking

- De minister betreft minimaal 20 bedrijven, minimaal 20 sportbonden, minimaal 20 gemeenten en alle provincies bij de Nationale Sportevenementenagenda.
- De minister zorgt voor interdepartementale inbreng in de Nationale Sportevenementenagenda, te beginnen bij de staatssecretaris van EZK.
- De minister zorgt voor duidelijke afspraken met gemeenten en provincies over de rolverdeling binnen de Nationale Sportevenementenagenda.

4. Zet *The Dutch approach* neer als standaard

- De minister stelt met de partners van de Nationale Sportevenementenagenda *The Dutch approach* centraal en maakt een plan om deze Nederlandse standaard verder te ontwikkelen.

5. Benut en versterk de bestaande infrastructuur

- De minister stelt zijn beleidskader vanaf 2021 open voor financiering van sportontwikkeling en maatschappelijke impact bij alle typen internationale, aansprekende sportevenementen

- De minister ontwikkelt samen met provincies een vorm van erkenning voor Nederlands sporterfgoed en draagt zorg voor invoering daarvan.
- Sportbonden, ondersteund door NOC*NSF en de minister, maken meerjarige visies op sportevenementen die aansluiten op de Nationale Sportevenementenagenda.

6. Vergroot de Nederlandse invloed internationaal

- De ministers voor Sport en de minister van Buitenlandse Zaken maken met NOC*NSF, sportbonden en de overige partners van de Nationale Evenementenagenda een strategie om de invloed binnen internationale sportfederaties te vergoten.

7. Rol rijksoverheid: geef richting, bind en faciliteer

- De minister voor Sport zorgt samen met de staatssecretaris van EZK voor een kabinetsbrede visie op sportevenementen. De minister betreft daarbij zowel de beleidsterreinen die kunnen profiteren van de inzet van sportevenementen, als de beleidsterreinen die zorgen voor de juiste randvoorwaarden voor sportevenementen.
- De minister investeert in de nationale sportevenementenagenda en geeft daarbij voorrang aan multi-sport- en multi-city-evenementen, te beginnen met gezamenlijk georganiseerde NK's, oplopend naar een aansprekende stip op de horizon.

8. Vervul de noodzakelijke randvoorwaarden

- De minister beziet samen met de bewindslieden van EZK en Financiën welke andere, passende financieringsinstrumenten dan subsidies mogelijk zijn om een Nationale Sportevenementenagenda tot stand te brengen en werkt de mogelijkheden voor een fonds en een garantiefonds verder uit met de partners uit het sportakkoord.
- De minister voor Sport en de staatssecretaris van Financiën bezien op welke wijze zij de investeringen van burgers (in kind) en bedrijven (in cash) in sportevenementen fiscaal kunnen stimuleren.
- De rijksoverheid, provincies en gemeenten werken samen aan een modelverordening voor sportevenementen en zorgen voor één loket waar organisatoren terecht kunnen als het gaat om regelgeving.
- De minister voor Sport stimuleert de samenwerking, kennisontwikkeling en kennisdeling tussen partners in de Nationale Evenementenagenda.

Advies

01

Ontwikkel een Nationale Sportevenementenagenda

De NLSportraad adviseert het kabinet, de provincies, gemeenten, sportbonden en bedrijven die partners zijn in het sportakkoord om een Nationale Sportevenementenagenda op te stellen. Deze agenda vergroot de impact, versterkt de samenwerking en kan leidend zijn voor de investeringen van de partners. Binnen deze agenda van gedeelde ambities is uiteraard ruimte voor partijen om een eigen bijdrage te leveren. De NLSportraad adviseert de minister voor Medische Zorg en Sport (hierna: de minister) en de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat (EZK) om - namens het kabinet - de coördinatie te nemen over deze Nationale Sportevenementenagenda.⁴

Sportevenementen volgens drie scenario's

De NLSportraad onderscheidt drie scenario's naar type sportevenementen (zie bijlage B, C en D): 'sportfeest', 'sportontwikkeling' en 'samenleving'. In de praktijk gaat het vaak om gescheiden werelden.

In een gezamenlijke agenda kunnen deze werelden samen komen. De Beoordelingscommissie sportevenementen van de NLSportraad gebruikt 'sportontwikkeling' en 'samenleving' in de criteria ter beoordeling van nieuwe subsidieaanvragen voor sportevenementen.

Sportfeest. Het sportevenement is het doel op zich, richt zich vaak op entertainment en marketing en wordt georganiseerd en gefinancierd door de markt zelf.

Voorbeelden zijn jaarlijks terugkerende Hallmark evenementen zoals het ABN AMRO World Tennis Tournament, de KLM Open en Jumping Amsterdam.

Sportontwikkeling. Het sportevenement is (in potentie) een middel om de sport te versterken.

Het gaat om sporten waar Nederland in uitblinkt of veel deelnemers/fans in heeft. Het evenement is meestal publiek-privaat gefinancierd, waarbij de publieke financiering uit het sportbudget komt.

Voorbeelden zijn Wereldkampioenschappen en Europese Kampioenschappen van specifieke sporten, of multi-sportevenementen met het accent op topsport.

⁴ [Beoordelingscommissie sportevenementen NLSportraad](#)

Samenleving. Het sportevenement is een middel voor andere beleidsterreinen (economisch, sociaal of ruimtelijk). Het gaat vaak om 'zichtbare' sportevenementen met een duidelijk maatschappelijk karakter (topsport- en breedtesportevenementen), waarbij het grootste deel publiek wordt gefinancierd.

Voorbeelden zijn de Invictus Games, Police and Fire Games en de EuroGames.

Om de ambities van verschillende partijen richting te geven, adviseert de NLsportraad een 'stip op de horizon' te plaatsen op de gezamenlijke Nationale Sportevenementenagenda.⁵ Het merendeel van de voor dit advies gesproken stakeholders bevestigt dat een stip op de horizon werkt als inspiratie voor een gezamenlijke aanpak (zie bijlage E).

Als stip op de horizon adviseert de NLsportraad een internationaal aansprekend multi-sportevenement te kiezen dat in meerdere steden kan plaatsvinden (multi-city). Daarmee kunnen partners samen een echte 'showcase' neerzetten waarmee zij verschillende (maatschappelijke) doelen kunnen bereiken. De raad adviseert in aanloop naar de 'stip' zoveel mogelijk ervaring op te doen met multi-sport- en/of multi-city-evenementen. Daarmee is Nederland al op de goede weg. Regelmatig zijn middelgrote tot grote sportevenementen in meerdere steden en provincies georganiseerd (bijvoorbeeld het EK en WK Beachvolleybal en het EK voetbal voor dames). Spreiding over het land maakt dat de gehele bevolking van sportevenementen kan genieten, dat verschillende regio's profiteren van 'branding' en maatschappelijke opbrengsten voor hun bewoners, en dat het binnen- en buitenlandse toerisme zich over het land verspreidt.⁶ Ook met multi-sportevenementen is en wordt ervaring opgedaan (bijvoorbeeld EYOF 2015 en Invictus Games 2020). Bij multi-sportevenementen kunnen meerdere sportbonden worden betrokken wat een positief effect kan hebben op de sportsector.

De NLsportraad adviseert de agenda te ontwikkelen volgens een logische opbouw. Daarmee kan Nederland zich gaandeweg bekwamen en profileren met het organiseren van multi-sport/multi-city-evenementen.

⁵ De NLsportraad heeft meermaals geadviseerd dat een gezamenlijke 'stip op de horizon' wenselijk is:

[Akkoord met ambitie / Werkprogramma 2018-2020 \(NLsportraad\)](#)

⁶ [Kamerbrief spreiding toerisme \(EZK\)](#)

Het organiseren van gezamenlijke Nationale Kampioenschappen (NK's) ziet de NLsportraad als een goed begin.⁷ Gezamenlijke NK's leiden in potentie tot meer impact voor de sport en de maatschappij. Daarnaast snijdt het mes aan twee kanten: er is sprake van samenwerking en kostenreductie wordt in de hand gewerkt.

Op de Nationale Sportevenementenagenda kan vervolgens de schaa sprong gemaakt worden naar grotere multi-sport/multi-city-evenementen. Op een termijn van tien jaar zouden sportevenementen zoals de European Championships of de Youth Olympic Games binnen handbereik moeten liggen. Een dergelijke showcase is een drijfveer voor stakeholders om in volle potentie te laten zien hoeveel (maatschappelijke) impact een sportevenement kan bereiken. Partners zullen daarbij de uitdaging van het samenwerken moeten aangaan - een belangrijk doel van dit advies.

AANBEVELINGEN

- Onder coördinatie van de minister voor Sport en de staatssecretaris van EZK ontwikkelen sportbonden, overheden en bedrijven een gezamenlijke Nationale Sportevenementenagenda voor een periode van tien jaar.
- De partijen zetten een of meer multi-sport/multi-city-sportevenementen op de agenda: te beginnen met de organisatie van gezamenlijke NK's en eindigend met een aansprekende stip op de horizon.

⁷ [Voortgangsbrieff strategische agenda sportevenementen \(NLsportraad\)](#)

02

Investeer in impact

De NLsportraad adviseert te investeren in de ontwikkeling van bestaande én nieuwe sportevenementen om de impact van sportevenementen te vergroten en sportevenementen vaker als hefboom te benutten (leverage).⁸ In het advies *Open kaart bij impact* staat de NLsportraad uitgebreid stil bij de impact van sportevenementen.⁹ Uit dit advies blijkt dat sommige waarden als vanzelf rond sportevenementen ontstaan en andere waarden met gerichte maatregelen moeten worden nagestreefd.

Sportevenementen kunnen voor heel verschillende (beleids)doelen worden ingezet, waaronder:

- het nationale zelfbeeld (de trots) van Nederlanders vergroten;
- Holland promotie in het buitenland realiseren;
- een podium bieden waarmee mensen bewust worden gemaakt van een gezonde leefstijl;
- aandacht vragen voor mensen uit minderheidsgroepen, voor mensen met een beperking en voor vrouwen en meisjes;
- de regionale economie versterken en werkgelegenheid scheppen;
- gelegenheid geven tot handelsbevordering en innovatie;
- versnelling of verbetering realiseren van infrastructuur en de openbare ruimte.

In algemene zin is er sprake van een positief effect van sportevenementen als er méér opbrengsten zijn voor sport of andere beleidsterreinen dan er geweest zouden zijn zonder het sportevenement. Daarnaast kunnen overheden meer maatschappelijk rendement halen uit sportevenementen door bewust doelen na te streven en gericht te investeren, ook op andere beleidsterreinen.¹⁰

Deze hefboom van sportevenementen kan op verschillende beleidsterreinen worden vergroot. De minister voor Sport kan dit samen met zijn collega-bewindspersonen faciliteren. De NLsportraad adviseert de minister om een programma te laten ontwikkelen dat de huidige incidentele side events vervangt en als een rode draad door de Nationale Sportevenementenagenda heen loopt. Bij alle sportevenementen van de agenda zou bijvoorbeeld een Xperience kunnen worden aangeboden waar

⁸ [Essay sociale impact van sportevenementen met uitleg over wat impact, legacy en leverage is \(NLsportraad\)](#)

⁹ [Advies Open kaart bij impact \(NLsportraad\)](#)

¹⁰ In mei levert de NLsportraad een onderzoek op naar sportbeleving onder de bevolking.

doelgroepen (zoals kinderen, vrouwen, ouderen of statushouders) kennismaken met verschillende sporten, of bij ieder sportevenement kunnen schaakclinics worden aangeboden om de gezondheid van de hersenen actief onder de aandacht te brengen. Het programma verbindt sportevenementen aan elkaar en vergroot de impact. Het programma kan ook toegepast worden bij Hallmark evenementen.

AANBEVELING

- De minister ontwikkelt samen met de partners in de Nationale Sportevenementenagenda een doorlopend programma bij sportevenementen, ter vervanging van incidentele side events, en stelt het programma ook open voor Hallmark evenementen.

03

Investeer in samenwerking

Nederland slaagt er tot nu toe in om hoogwaardige sportevenementen te organiseren tegen een redelijke prijs.¹¹ Maar de prijs voor het binnenhalen van internationale - in toenemende mate commerciële - sportevenementen stijgt. Om ook in de toekomst aansprekende sportevenementen naar Nederland te halen is het nodig dat partijen in Nederland samenwerken. Alleen dan is Nederland in staat om de grootste sportevenementen in eigen land te organiseren.

De NLsportraad meent, op basis van internationale trends in de sportwereld, dat de rol van commerciële partijen alleen maar groter zal worden in de toekomst. Gezien de concurrentie uit de commerciële hoek verwacht de NLsportraad dat de invloed van internationale sportfederaties mogelijk gaat afnemen. De internationale federaties gaan in toenemende mate inzien dat ze hun eisen moeten aanpassen om hun evenementen nog georganiseerd te krijgen. Nederland kan inspringen op deze ontwikkeling.

Het is belangrijk dat de partners in de Nationale Sportevenementenagenda zich aanpassen aan de internationale trends. Goede publiek-private samenwerking is voor Nederland van toenemend belang. Overheden hebben een belangrijke faciliterende en verbindende rol, bijvoorbeeld bij het tot stand brengen van connecties tussen de georganiseerde sport en de commerciële wereld. De NLsportraad pleit voor structurele samenwerking op het gebied van evenementen in de driehoek overheid, bedrijfsleven en sport.

De NLsportraad roept daarnaast op tot samenwerking tussen rijksoverheid en decentrale overheden, niet alleen met gemeenten maar juist ook met provincies. De laatste jaren is gebleken hoe actief de (grote) gemeenten en een aantal provincies zijn op het gebied van sportevenementen. De minister heeft een initiërende en verbindende rol. Sportevenementen kunnen onderwerp zijn in lokale sportakkoorden, maar ook om tussen bestuurslagen afspraken te maken. Zo pleit de NLsportraad ervoor dat betrokken overheden (gemeenten, provincies en het rijk) gezamenlijk gesprekken voeren met organisatoren die kans maken om een sportevenement binnen te halen. Nu moeten organisatoren zelf alle loketten langs.

¹¹ [Analyse Nederland op de kaart \(NLsportraad\)](#)

Bespreek kansen, voorkom concurrentie

Als Nederland een Nationale Sportevenementenagenda heeft wordt het gemakkelijker om te kiezen welke sportevenementen daarin passen. Er ontstaat een afwegingskader voor welke evenementen partijen gezamenlijk doen en welke evenementen partijen zelf organiseren. De NLsportraad constateert dat het regelmatig voorkomt dat partijen niet van elkaar weten welk sportevenement naar Nederland wordt gehaald of bewust met elkaar concurreren. Daardoor ontstaan afstemmingsproblemen op de agenda en schaarste van beschikbare overheids- en sponsorgelden. Voorbeelden zijn grote wielerevenementen of multi-sportevenementen (Youth Olympic Games en European Championships mogelijk in hetzelfde jaar). Hoewel de NLsportraad begrijpt dat onderlinge concurrentie bestaat, pleit de raad ervoor om het belang van Nederland niet uit het oog te verliezen.

Een verdeeld Nederland is te klein om grote sportevenementen binnen te halen. Een periodiek overleg met de belangrijkste partijen, voorgezeten door de minister, kan daarvoor uitkomst bieden. Uiteraard maken de partijen altijd hun eigen afweging over de mate van betrokkenheid bij het sportevenement. De minister en staatssecretaris kunnen overwegen om multi-sport/multi-city-evenementen waarbij partners samenwerken, voorrang te geven in de financiering.

Binnen de rijksoverheid adviseert de NLsportraad interdepartementale samenwerking op te zetten, vanwege de grote verscheidenheid aan beleidsterreinen die gemoeid zijn met sportevenementen. In een eerder advies heeft de NLsportraad al geconstateerd dat alle ministeries raakvlakken hebben met sport(evenementen).¹² De minister heeft daarbij wat betreft de raad een initiërende taak. Hij is zelf verantwoordelijk voor 'sport als doel' en kan zijn collega's van onderwijs, gezondheid, sociale zaken, werkgelegenheid, handel, veiligheid, infrastructuur en milieu activeren om beleid te maken met 'sport als middel'.

¹² Advies Akkoord met ambitie. Zie pagina 14 portefeuillevindeling tussen departementen voor sport (NLsportraad)

AANBEVELINGEN

- De minister betreft minimaal 20 bedrijven, minimaal 20 sportbonden, minimaal 20 gemeenten en alle provincies bij de Nationale Sportevenementenagenda.
- De minister zorgt voor interdepartementale inbreng in de Nationale Evenementenagenda, te beginnen bij de staatssecretaris van EZK.
- De minister zorgt voor duidelijke afspraken met gemeenten en provincies over de rolverdeling binnen de Nationale Sportevenementenagenda en zorgt met deze partners voor een gezamenlijk loket.

04

Zet 'The Dutch approach' neer als standaard

Nu en in de toekomst staat Nederland voor efficiënte, innovatieve, inclusieve, toegankelijke, veilige en duurzaam georganiseerde sportevenementen met maximale economische en maatschappelijke impact. Nederland presenteert zich als excellente organisator van (complexe) sportevenementen: *The Dutch approach*.

De NLSportraad adviseert de partners van het sportakkoord om *The Dutch approach* verder uit te werken en het komende decennium een *track record* op te bouwen van aansprekende sportevenementen die volgens *The Dutch approach* worden georganiseerd. Binnen dit model passen niet de gigantische bedragen die nu nog door sommige internationale sportfederaties (zoals FIFA en IOC) en commerciële organisaties gevraagd worden voor het mogen organiseren van sportevenementen. Overheden, sportorganisaties en bedrijven kunnen *The Dutch approach* als standaard nemen voor het doen van een bid, elkaar aanspreken op de Nederlandse waarden en deze gezamenlijk promoten in het buitenland.

The Dutch approach kan actief worden doorontwikkeld als *branding* van Nederland evenementenland.

AANBEVELING

- De minister stelt met de partners van de Nationale Sportevenementenagenda *The Dutch approach* centraal en maakt een plan om deze Nederlandse standaard verder te ontwikkelen.

05

Benut en versterk de bestaande infrastructuur

De NLsportraad adviseert het kabinet te bezien hoe bestaande, jaarlijks georganiseerde sportevenementen (Hallmark evenementen) kunnen worden gehandhaafd en beter benut. Deze bestaande evenementen vormen de basis van Nederland als sportevenementenland. De NLsportraad ziet deze evenementen als sporterfgoed en adviseert te bezien op welke wijze deze evenementen kunnen worden erkend. Ook adviseert de NLsportraad om de Hallmark evenementen te betrekken in een nieuw beleidskader om hun maatschappelijke impact te vergroten.

Momenteel kent het Beleidskader sportevenementen van VWS alleen de mogelijkheid om eenmalige sportevenementen te subsidiëren.¹³ De NLsportraad is voorstander van een open beleidskader waarbij investeringen mogelijk zijn in maatschappelijke doelen van alle typen internationale, aansprekende sportevenementen, waaronder Hallmark evenementen.

Bij eenmalige sportevenementen gaat veel aandacht naar het opzetten van de organisatie en het rondkrijgen van de financiering. De subsidievoorwaarden van het huidige beleidskader sportevenementen vereisen dat naast het hoofdevenement side events worden georganiseerd. Hiervoor is vaak minder aandacht.¹⁴ De Hallmark evenementen hebben als voordeel dat de organisatie en financiering al staan en minder aandacht behoeven. De NLsportraad denkt dat de maatschappelijke potentie van deze evenementen beter kan worden benut door verbinding met het overheidsbeleid.

Geef sporterfgoed een eigen status

Hallmark evenementen draaien doorgaans goed zonder (rijks)subsidie, maar kunnen gebaat zijn bij erkenning, bijvoorbeeld om financiers voor langere tijd aan zich te binden. Erkenning geeft aan dat het sportevenement van hoge kwaliteit is en van bijzondere waarde voor Nederland. Het evenement wordt beloond voor 'goed gedrag': een solide businesscase en excellente (sportieve) prestaties. De waardering van een evenement door middel van een kwaliteitserkenning kan ook bijdragen aan een cultuur waarbinnen organisatoren blijvend streven naar verbetering. Daarmee wordt de evenementenbranche in Nederland verder versterkt.

¹³[Beleidskader sportevenementen 2019-2020 \(VWS\)](#)

¹⁴[Analyse Nederland op de kaart \(NLsportraad\)](#)

Verschillende vormen van erkenning

De erkenning van evenementen kan verschillende vormen aannemen. Denk bijvoorbeeld aan een predicaat van excellentie of een keurmerk. Deze vormen van erkenning komen we tegen in verschillende andere werkvelden. Het CBF keurmerk (Centraal Bureau Fondsenwerving) is een voorbeeld binnen de wereld van goede doelen, in het basis- en voortgezet onderwijs kent men de 'excellente scholen' en binnen de fitnessbranche heeft men het 'Keurmerk Fitness'.

Voor de praktische uitvoering van een kwaliteitserkenning voor sporterfgoed adviseert de NLSportraad om te kijken naar initiatieven waarbij kan worden aangesloten. Keurmerken en certificering zijn meestal private (branche-)initiatieven. Het oprichten van een nieuwe organisatie behoort ook tot de mogelijkheden maar moet geen onnodig hoge kosten met zich meebrengen. Een keurmerk kan ook voorwaardelijk zijn voor overheidsfinanciering in de maatschappelijke impact.

Tot de bestaande infrastructuur voor het organiseren van sportevenementen behoren ook de sportbonden. De NLSportraad constateert dat sportbonden ambitie hebben om internationale sportevenementen naar Nederland te halen (zie bijlage E). Maar in de praktijk zijn slechts enkele sportbonden in staat om deze ambities zelf, of in samenwerking met een sportmarketingbureau te realiseren. Veel sportbonden missen een duidelijke visie op sportevenementen, halen geen internationale sportevenementen binnen en hebben moeite nationale kampioenschappen (financieel) rond te krijgen. Om verschillende redenen is het belangrijk dat Nederland bij de organisatie van grote sportevenementen kan terugvallen op sterke sportbonden: vanwege hun invloed bij de internationale federaties, vanwege de opbrengsten van sportevenementen voor de ontwikkeling van de sport en om solide partnerships te creëren waarin de sport het hart vormt en de samenleving profiteert.

AANBEVELINGEN

- De minister stelt zijn beleidskader vanaf 2021 open voor financiering van sportontwikkeling en maatschappelijke impact bij alle typen internationale, aansprekende sportevenementen.
- De minister ontwikkelt samen met provincies een vorm van erkenning voor Nederlands sporterfgoed en draagt zorg voor invoering daarvan.
- Sportbonden, ondersteund door NOC*NSF en de minister voor sport, maken meerjarige visies op sportevenementen die aansluiten op de Nationale Sportevenementenagenda.

06

Vergroot de Nederlandse invloed internationaal

Een belangrijke voorwaarde om een stip op de horizon te zetten en 'Nederland evenementenland' te promoten is invloed binnen internationale sportfederaties. Er zijn relatief weinig Nederlandse bestuurders en medewerkers aangesteld bij internationale sportfederaties en sportkoepels.¹⁵ Dat aantal zal de komende jaren verder afnemen als gevolg van het bereiken van maximale zittingstermijnen. De concurrentie om zitting te nemen in sportbesturen is de afgelopen jaren toegenomen, met name uit Aziatische landen. Om de kans te vergroten dat Nederland het komende decennium grote sportevenementen kan organiseren, adviseert de NLsportraad om in het sportakkoord afspraken te maken om het aantal Nederlandse bestuurders en medewerkers bij internationale federaties of sportkoepels te vergroten.

Het vergroten van de internationale invloed van Nederland vergt een serieuze aanpak.¹⁶ Allereerst is een goede analyse nodig van welke internationale sportorganisaties voor Nederland van belang zijn (onder andere op basis van de Nationale Sportevenementenagenda). Daarnaast adviseert de NLsportraad vanuit de rijksoverheid actief te investeren in een programma waarin kandidaten worden geschoold, ervaring opdoen en worden klaargestoomd voor de wereld van internationale sport governance (zie bijlage E). De NLsportraad adviseert om grote Nederlandse bedrijven, op basis van internationale ervaring, te betrekken bij het uitwerken van de aanpak.

AANBEVELING

- De ministers van Sport en van Buitenlandse Zaken maken met NOC*NSF, sportbonden en de overige partners van de Nationale Evenementenagenda een strategie om de invloed binnen internationale sportfederaties te vergroten.

¹⁵ [The Sports Political Power Index 2015-2017](#). Sinds de publicatie van deze cijfers is het Nederlandse IOC-lid afgetreden. Bovendien loopt in de nabije toekomst de termijn van verschillende bestuurders af.

¹⁶ NOC*NSF heeft een internationale strategie, maar die ontbreekt nog bij veel sportbonden. Ook kan de structurele samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken versterkt worden.

07

Rol rijksoverheid: geef richting, bind en faciliteer

De NLsportraad constateert dat er behoefte is aan een richtinggevende en coördinerende rijksoverheid. Het sportevenementenbeleid van de rijksoverheid is niet beperkt tot het terrein van de minister voor sport, maar raakt vele andere beleidsterreinen. Ieder aansprekend internationaal sportevenement zet Nederland op de kaart en daarom is altijd sprake van *Holland branding*. De NLsportraad adviseert aan de minister voor Sport om bij het opstellen van een nieuw beleidskader allereerst het ministerie van EZK te betrekken. Daarnaast is de betrokkenheid van vele andere beleidsterreinen mogelijk en nodig.¹⁷

De NLsportraad adviseert de minister om een rijksbrede visie te ontwikkelen over de manier waarop het kabinet investeert in sportevenementen.¹⁸ Deze visie leidt vervolgens tot een nieuw, kabinetsbreed Beleidskader sportevenementen vanaf 2021.

AANBEVELINGEN

- De minister zorgt samen met de staatssecretaris van EZK voor een kabinetsbrede visie op sportevenementen. De minister betreft daarbij zowel de beleidsterreinen die kunnen profiteren van de inzet van sportevenementen, als de beleidsterreinen die zorgen voor de juiste randvoorwaarden voor sportevenementen.
- De minister investeert in de Nationale Sportevenementenagenda en geeft daarbij voorrang aan multi-sport- en multi-city-evenementen, te beginnen met gezamenlijk georganiseerde NK's, oplopend naar een aansprekende stip op de horizon.

¹⁷ [Advies Akkoord met ambitie](#) Zie tabel pagina 14 interdepartementale samenwerking

¹⁸ [Evaluatie beleidskader sportevenementen](#) (Mulier Instituut). Het Mulier Instituut constateert dat de rijksoverheid momenteel geen duidelijke visie heeft over sportevenementen.

08

Vervul de noodzakelijke randvoorwaarden

Evenals de NLsportraad heeft het Mulier Instituut geconstateerd dat de sector behoefte heeft aan een ander financieringsinstrument dan subsidie.¹⁹ Bijvoorbeeld om een financieel surplus van een sportevenement te behouden voor investeringen in volgende sportevenementen. Daarnaast wil de sector graag dat de rijksoverheid als sponsor van een sportevenement kan optreden en gemakkelijker kan investeren samen met het bedrijfsleven (publiek-private samenwerking, PPS). Verschillende partijen geven aan rijkssubsidie als inleg te gebruiken voor een sportevenement. Daarmee zouden vervolgens andere financiers aangetrokken kunnen worden, want de rijksoverheid doet al mee. De NLsportraad constateert daarbij wel dat bij verlieslijdende sportevenementen in het verleden, de overheid is opgedraaid voor het verlies, terwijl commerciële organisatoren wel uitbetaald zijn. Verschillende partijen roepen ook op om een bidprocedure voor sportevenementen die bijdragen aan de Nationale Sportevenementenagenda met subsidie te vergoeden. De NLsportraad vindt echter dat bidkosten voor grote sportevenementen horen bij een solide businesscase.

De NLsportraad constateert dat de discussie over verschillende financieringsinstrumenten aan duidelijkheid kan winnen en heeft daarom verschillende opties op een rij gezet (zie bijlage H). De NLsportraad adviseert de minister om financieringsinstrumenten anders dan subsidie af te wegen om publiek-private samenwerking rond sportevenementen te versterken.

De NLsportraad ziet mogelijkheden voor een sportevenementengarantiefonds. Daarop kunnen sportevenementen met een keurmerk waarbij het een keer tegen zit (in het verleden bijvoorbeeld de Haarlemse Honkbalweek en de Fanny Blankers-Koen Games) een beroep doen. Dit fonds zou beheerd kunnen worden door een onafhankelijke stichting (naar voorbeeld van Stichting Waarborgfonds Sport) of agentschap (zoals Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Ook is het mogelijk een gezamenlijk fonds op te richten voor de financiering van sportevenementen met meer partijen. De rijksoverheid kan eenmalig of jaarlijks inleggen (vergelijk Fonds voor de topsporter).

In eerdere adviezen is de NLsportraad ingegaan op het belang van noodzakelijke randvoorwaarden.²⁰

¹⁹Evaluatie beleidskader sportevenementen (Mulier Instituut).

²⁰ [Analyse Nederland op de kaart \(NLsportraad\) en advies Open kaart bij impact](#)

Deze randvoorwaarden dienen in het sportakkoord aan de orde te komen om de impact van sportevenementen verder te optimaliseren. Naast verbetering van de (sport)infrastructuur (zie hoofdstuk 5) vraagt de raad aandacht voor de toenemende eisen voor veiligheid en bijbehorende afstemming. Evenementenorganisatoren vragen dringend om uniformering van vergunningverlening voor sportevenementen. De NLsportraad heeft geadviseerd hiervoor een modelverordening te ontwikkelen.²¹ Ook heeft de NLsportraad geadviseerd om het (fiscaal) aantrekkelijker te maken voor burgers en bedrijven om *in cash* en *in kind* in sportevenementen te investeren.²²

De NLsportraad constateert dat het 'lerend effect' van sportevenementen minimaal is. De kennis en ervaring van het binnenhalen en organiseren van sportevenementen zit vooral bij sportmarketingbureaus.²³ Tussen sportbonden, overheden en bedrijven wordt onvoldoende kennis uitgewisseld. Daarom adviseert de NLsportraad de minister om in het sportakkoord expliciet aandacht te besteden aan samenwerking, kennisontwikkeling en kennisdeling als belangrijke randvoorwaarde voor het realiseren van een aansprekende agenda.²⁴

AANBEVELINGEN

- De minister beziet welke andere, passende financieringsinstrumenten dan subsidies mogelijk zijn om een Nationale Sportevenementenagenda tot stand te brengen en werkt de mogelijkheden voor een fonds en een garantiefonds verder uit met de partners uit het sportakkoord.
- De minister voor Sport en de staatssecretaris van Financiën bezien op welke wijze zij de investeringen van burgers (*in kind*) en bedrijven (*in cash*) in sportevenementen fiscaal kunnen stimuleren.
- De rijksoverheid, provincies en gemeenten werken samen aan een modelverordening voor sportevenementen en zorgen voor één loket waar organisatoren terecht kunnen als het gaat om regelgeving.
- De minister voor Sport stimuleert de samenwerking, kennisontwikkeling en kennisdeling tussen partners in de Nationale Evenementenagenda.

²¹ [Analyse Nederland op de kaart \(NLsportraad\)](#)

²² [Advies Fiscaliteit bij sportevenementen \(NLsportraad\)](#)

²³ [Advies Nederland op de kaart \(NLsportraad\)](#)

²⁴ De NLsportraad zal hierover nog adviseren

Bijlagen

Bijlage A Totstandkoming advies

Aanleiding

De NLsportraad heeft bij oprichting per Koninklijk Besluit als opdracht meegekregen om sportevenementen in Nederland op een hoger niveau te brengen, door de sport, het bedrijfsleven en de overheid uit te dagen om slimmer te organiseren, betere/sterkere samenwerkingsverbanden aan te gaan, middelen te bundelen en een strategisch meerjarenperspectief op te tekenen. Als verbijzondering van de opdracht in het Koninklijk Besluit kreeg de NLsportraad het verzoek van de minister van VWS om de manier waarop in Nederland sportevenementen worden georganiseerd te analyseren en adviezen op te leveren om de organisatie verder te verbeteren.

De NLsportraad besloot eerder al na een grondige analyse in het rapport Nederland op de kaart, om deeladviezen te geven inzake sportevenementen. Deze deeladviezen bestaan uit de volgende onderwerpen:

1. De **waarde**: de beleving, economische impact en maatschappelijke impact van sportevenementen. Zie hiervoor het advies *Open kaart bij impact*.
2. De **randvoorwaarden**: de governance en samenwerking, fiscus en financiering en kennis rond sportevenementen. Zie hiervoor het advies *Subsidies sportevenementen* en het advies *Fiscaliteit bij sportevenementen*. Voor de overige randvoorwaarden beraadt de NLsportraad zich nog op het geven van advies.
3. De **agenda**: een strategische agenda op de langere termijn met een stip op de horizon, waarin de ambities van de sport, overheid en het bedrijfsleven gezamenlijk goed naar voren komen.
4. Het **beleidskader**: een beleidskader dat recht doet aan de waarde en randvoorwaarden voor grote sportevenementen en dat de strategische agenda op langere termijn mogelijk maakt.

Het huidige advies gaat over een strategische evenementenkalender op de lange termijn en een daarbij passend beleidskader (3 en 4).

Vragen

Ter voorbereiding van dit advies heeft de NLsportraad antwoord gezocht bij de volgende vragen.

- Welke partijen zijn nodig om een strategische evenementenagenda te realiseren? Wie zitten bij voorkeur aan tafel bij de besprekingen?
- Hoe denken relevante partijen over het binnenhalen en organiseren van sportevenementen? Welke ambities hebben zij?
- Hoe kunnen de ambities het best worden geplaatst? Welke scenario's en agenda's zijn denkbaar?
- In welke zin is Nederland op dit moment al een echt sportevenementenland? Zijn de ambities te realiseren, gelet op sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen?
- Op welke manier beleven Nederlanders hun sport, en welk draagvlak is er voor het binnenhalen, organiseren en financieren van sportevenementen?²⁵
- Welke aanbevelingen vloeien hieruit voort voor beleid?

Methode

De NLsportraad heeft een commissie opgericht om de totstandkoming van het advies over een strategische agenda te begeleiden.²⁶ Vanuit de NLsportraad namen Jaap de Groot, Leanne van den Hoek en Duncan Stutterheim deel. Externe commissieleden zijn Tony Sainsbury, Hans Westerbeek en Eric van der Burg.

Ter voorbereiding van het advies heeft de NLsportraad in bijeenkomsten of individueel gesproken met (meer dan 100) vertegenwoordigers van sportbonden, gemeenten, provincies, bedrijven, evenementenorganisaties en de wetenschap.²⁷ Aanvullend heeft de NLsportraad sportbonden en gemeenten gevraagd om een enquête in te vullen. De NLsportraad pretendeert niet een kwantitatief onderzoek te hebben gedaan, maar heeft zich wel grondig georiënteerd om een goede indruk te krijgen van de visie van partijen op een strategische evenementenagenda.

²⁵ Onderzoek naar sportbeleving onder Nederlanders wordt door de NLsportraad in mei 2019 opgeleverd

²⁶ [Commissie samenstelling en opdracht](#)

²⁷ [Stakeholdergesprekken ten behoeve van advies](#)

Voor de SWOT-analyse (strengths, weaknesses, opportunities en threats) zijn eerdere adviezen van de NLsportraad gebruikt (*Nederland op de kaart, Open kaart bij impact*),²⁸ de Rapportage Sport en de Trendscenario's Sport Toekomst Verkenningen (SCP/RIVM)²⁹ en de Evaluatie beleidskader sportevenementen (Mulier Instituut).³⁰ De bevindingen zijn gevalideerd en aangevuld in een expertmeeting.

²⁸ [Advies Nederland op de kaart](#) (NLsportraad) en advies [Open kaart bij impact](#)

²⁹ [Rapportage sport 2018](#) (SCP/Mulier Instituut) en [Sport Toekomstverkenningen](#) (SCP/RIVM)

³⁰ [Evaluatie beleidskader sportevenementen](#) (Mulier Instituut)

Bijlage B Scenario's

	1. Sportfeest	2. Sportontwikkeling	3. Samenleving
Waarde	Intrinsieke waarde	Waarde voor sport	Maatschappelijke waarde
Doel	Sportevenement als doel op zich, Nederland sportevenementenland (*Sportcal)	Sportevenement als middel om sport te versterken	Sportevenement als middel om ander beleidsterrein te versterken
	Sportevenement gericht op beleving/ entertainment	Sportevenement ter versterking van: Topsport (+) Breedtesport (-) Gehandicaptensport (+/-) Sportinfrastructuur (0)	Sportevenement ter versterking van: Sociaal beleid (+/-) Economisch beleid (+) Ruimtelijk beleid (0)
Type sport	Sporten waar een 'markt' voor is	Sporten waarin NL uitblinkt of die in NL veel deelnemers/fans kent	'Zichtbare' sporten en sporten met 'status' (in NL en in het buitenland)
	Nieuwe, snelle, risicovolle sporten (jeugd)	Combinatie topsport, breedtesport inclusief nieuwe en kleine sporten en gehandicaptensport	Mediagenieke sporten met veel toeschouwers en hospitality mogelijkheden
Kern	Entertainment Marketing (bijv. data verzameling)	Sport	Plaatjes en platforms
Partnership	Markt, privaat	Marktfalen, publiek-privaat	Marktfalen, publiek
Private financiering	Tot 100% fans, media en sponsoring	Tot 50% fans en sponsoring	Tot 25% fans en sponsoring
Publieke financiering	Facilitering (financiering kan leiden tot staatssteun, er is een markt)	Subsidie vanuit sportbeleid	Subsidie vanuit ander beleidsterrein
Voortouw	Sportmarketing-bureaus/ bedrijven	Sportbonden	Provincies/ gemeenten

+ Wetenschappelijk aangetoond

- Niet wetenschappelijk aangetoond

0 Geen onderzoek beschikbaar

Bijlage C Kaart Hallmark

Bijlage D | Groslijst sportevenementen per scenario

Scenario 1: Sportfeest		Scenario 2: Sportontwikkeling		Scenario 3: Samenleving
<i>Hallmark sportevenementen (terugkerend en/of Nederlands erfgoed)</i>	<i>Commerciële sportevenementen (jaarlijks georganiseerd door commerciële aanbieders)</i>	<i>Sporten met NK/EK/WK (en OKT's voor enkele sporten)</i>	<i>Multisport-evenementen, accent topsport</i>	<i>Multisport-evenementen, accent breedtesport</i>
ABN AMRO WTT	City Racing Rotterdam	Atletiek	Beach Games	CPISRA World Games
Amstel Gold Race	Darts toernooien (PDC)	Autoraces	European Championships	Deaflympics
Ben Bril Memorial	Deutsche Tourwagen Masters (DTM)	Badminton	European Games	Eurogames
CHIO Rotterdam	EMoves (Eindhoven)	Basketbal	European Youth Olympic Festival	European Company Games
Dam tot Damloop	E-sports (o.a. FIFA, Racing, League of Legends)	Biljart	Jeugd Olympische Spelen	European Masters Games
Delta Lloyd North Sea Regatta	Formule 1 Grand Prix	Bobsleeën	Extremity games	European Sport for All games
Elfstedentocht	Giro d'Italia etappes	Boccia	Goodwill Games	European University Games
FBK games	Kickbox wedstrijden (Glory)	Bodybuilden	Olympische Winterspelen	European Youth Olympic Festival
Gymgala	MMA wedstrijden (UFC)	Boksen	Olympische Zomerspelen	Gay Games
Haarlemse Honkbalweek	Ryder cup	Boogschieten	Paralympische Winterspelen	Gymnasiade
Holland Triathlon	Tour de France etappes	Bridge	Paralympische Zomerspelen	Invictus games
Indoor Brabant	Volvo Ocean Race	Cricket	Urban Games	IWAS World Games
Jumping Amsterdam	Vuelta a España etappes	Curling	X games	Military World Games
Jumping Indoor Maastricht	WB wedstrijden in verschillende takken van sport	Dammen	Winter X games	Social Inclusion Games
KLM Open		Dans	World Combat games	Special Olympics (ook nationaal)
Korfbal League Finale		Darten	World Games	Universiade
Libéma Open		Duiken	World mind-sports games	World Beach Games
Marathon Amsterdam		Fitness		World Festival of Youth and Students

Scenario 1: Sportfeest		Scenario 2: Sportontwikkeling		Scenario 3: Samenleving
<i>Hallmark sportevenementen (terugkerend en/of Nederlands erfgoed)</i>	<i>Commerciële sportevenementen (jaarlijks georganiseerd door commerciële aanbieders)</i>	<i>Sporten met NK/EK/WK (en OKT's voor enkele sporten)</i>	<i>Multisport-evenementen, accent topsport</i>	<i>Multisport-evenementen, accent breedtesport</i>
Marathon Rotterdam		Gewichtheffen		World Interuniversity Games
Military Boekelo		Golf		World Masters Games
Nijmeegse Vierdaagse		Golfsurfen		World Out games
Olympia's Tour		Gymnastiek		World Police and Fire Games
PC in Franeker (kaatsen)		Handbal		World Sport for All games
Red Bull strandrace		Hippische sport		
Ronde van Nederland (Binkbanck Tour)		Hockey		
Sail Amsterdam		Honkbal		
Skûtjesilen		IJshockey		
Sneekweek		Inlineskaten		
Tata Steeltoernooi		Judo		
TT Assen		Kanovaren		
World Port Tournament		Karate		
Zesdaagse Rotterdam		Klimsport		
Zwarte Cross		Korfbal		
		Moderne vijfkamp		
		Motorraces		
		Reddend zwemmen		
		Roeien		
		Rugby		
		Schaatsen		
		Schaken		

Scenario 1: Sportfeest		Scenario 2: Sportontwikkeling		Scenario 3: Samenleving
<i>Hallmark sportevenementen (terugkerend en/of Nederlands erfgoed)</i>	<i>Commerciële sportevenementen (jaarlijks georganiseerd door commerciële aanbieders)</i>	<i>Sporten met NK/EK/WK (en OKT's voor enkele sporten)</i>	<i>Multisport-evenementen, accent topsport</i>	<i>Multisport-evenementen, accent breedtesport</i>
		Schermen		
		Schietsport		
		Skateboarden		
		Skisport		
		Squash		
		Taekwondo		
		Tafeltennis		
		Tennis		
		Triatlon		
		Voetbal		
		Volleybal		
		Waterpolo		
		Wielersport		
		Worstelen		
		Zeilen		
		Zwemmen		

Bijlage E Aspiraties stakeholders

De NLsportraad heeft in aanloop naar dit advies stakeholders voor grote sportevenementen geïnterviewd: sportbonden, gemeenten, provincies, evenementenorganisatoren, bedrijfsleven en wetenschap (in totaal meer dan 100 ervaringsdeskundigen en experts). Deze partijen hebben veel ambities en willen de komende tien jaar mooie evenementen organiseren. Gevraagd naar het mooiste, haalbare sportevenement voor Nederland werden verreweg het vaakst de Olympische Spelen genoemd. Wel werd hier een kritische noot bij geplaatst door de omvang en kosten van de Spelen.

Met de stakeholders is onder andere besproken wat een toonaangevend sportevenement is voor Nederland, wat een goede evenementenkalender voor Nederland is, wat een mogelijke stip op de horizon is en wat de rol van sport, overheid en bedrijfsleven zou moeten zijn binnen een nieuwe evenementenkalender.

Bij wat een evenement toonaangevend maakt, werd vaak 'impact' genoemd. Over wat de impact van sportevenementen zou kunnen of moeten zijn, lopen de meningen uiteen. Hetzelfde blijkt als we vragen naar beleidsdoelen. Sportevenementen kunnen volgens de gesprekspartners voor een keur aan beleidsdoelen worden gebruikt. Bij beleidsdoelen die doorslaggevend zouden moeten zijn voor financiering door de rijksoverheid, noemen gesprekspartners het vaakst sportgerelateerde doelen (sportontwikkeling, sportbeleving, topsport), economische doelen (city marketing, toerisme) en participatie/inclusiviteit.

Bij voorwaarden voor een sportevenement in Nederland vindt men een solide businesscase belangrijk; daarnaast ook veiligheid, duurzaamheid en innovatie. Deze voorwaarden horen volgens gesprekspartners bij het 'Nederlandse model' (*The Dutch approach*) evenals efficiëntie, zuinigheid en inclusiviteit.

Diverse partijen achten het binnenhalen en organiseren van grote sportevenementen in Nederland alleen mogelijk in publiek-private samenwerking. De meeste gesproken partijen wil hieraan zelf een bijdrage leveren, in kind en in cash.

Sportbonden geven aan zelf vaak niet in staat te zijn op te treden als risicodragende partij. De organisatie wordt in toenemende mate uitbesteed aan externe bureaus.

Gevraagd naar de rol van de rijksoverheid, geven partijen vaak aan dat ze graag zouden zien dat de rijksoverheid zich niet terughoudend maar actief opstelt als facilitator en partner. De rijksoverheid zou ook met eigen initiatieven kunnen komen en een evenement als een instrument kunnen zien voor eigen beleidsdoelen. Het ministerie van VWS wordt gezien als de partij om verbinding tot stand te brengen tussen de verschillende ministeries, waardoor het potentieel van evenementen vergroot kan worden. Afhankelijk van de beleidsdoelen zou subsidie voor evenementen uit de rijksbrede begroting moeten komen en niet alleen vanuit de VWS-begroting (onderdeel sport).

Wat betreft het huidige beleidskader wordt vaak aangegeven dat breedtesportevenementen, kleine sportevenementen en/of evenementen van sporten die niet tot de focussporten van NOC*NSF behoren ook veel impact kunnen genereren. Partijen verzoeken om hiervoor in het nieuwe beleidskader subsidiemogelijkheden te geven.

Wat betreft de financiering van evenementen heeft de NLsportraad verschillende suggesties mee gekregen. Partijen geven vooral aan dat het erg jammer is dat eventueel geld dat zij overhouden van de VWS-subsidie, niet aan de sport ten goede komt. De subsidievoorwaarden geven daarmee geen prikkel tot besparingen. Eveneens verneemt de NLsportraad dat het geld van de rijksoverheid niet het sluitstuk op de begroting van een evenement moet zijn, maar juist de inleg. Met de bijdrage van de rijksoverheid kunnen andere financiers worden overtuigd. Ook geven partijen aan dat een vorm van garantie door de rijksoverheid prettig zou zijn in de bidfase van een evenement, omdat er op dat punt veel risico bestaat voor de organiserende partijen.

Organiserende partijen zijn enthousiast over een constructie voor publiek-private samenwerking, waarbij financiering door overheden wordt gematcht met private financiering in bijvoorbeeld een fonds. Pratend

met het bedrijfsleven moet dit enthousiasme wel worden bijgesteld. Het bedrijfsleven wil graag 1-op-1 weten wat er gebeurt met het geld dat ze investeren. Bedrijven willen weten wat de toegevoegde waarde is als zij aan een sportevenement bijdragen. Geld in een fonds wegzetten is voor het gesproken bedrijfsleven niet onderscheidend genoeg.

Wel wordt duidelijk dat het voor het bedrijfsleven belangrijk is om partnerschap op te bouwen. Zij geven de voorkeur aan een serie evenementen in dezelfde sport of jaarlijks terugkerende evenementen boven eenmalige evenementen. Dit heeft te maken met herkenbaarheid van het merk, en de onzekerheid van een eenmalig evenement.

Partijen die betrokken zijn bij de internationale invloed van Nederland binnen internationale federaties en sportkoepels geven aan dat een inventarisatie van de huidige situatie nodig is. Zo kan bepaald worden in welke bonden ondersteuning kunnen gebruiken en relevant zijn. De overheid zou meer deuren moeten openen. Daarbij wordt vooral gedacht aan beter contact met de ambassades. De betrokkenen zouden graag inzetten op het binnenhalen van evenementen naar Nederland om dat podium te gebruiken om de invloed en het aantal internationale posities te vergroten (ook buiten de sport).

Bijlage F SWOT-analyse

Om antwoord te vinden op de vraag of Nederland een echt sportevenementenland is, heeft de NLSportraad samen met experts een SWOT-analyse (*Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats*) uitgevoerd. Ter uitvoering van deze SWOT-analyse is de volgende vraag gesteld:

“In welke zin is Nederland op dit moment al een echt sportevenementenland?”

De NLSportraad heeft samen met experts gekeken of de ambities te realiseren zijn, gelet op de sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen.

Kracht

The **“Dutch approach”**. Sportevenementen kennen een solide businesscase (efficiënt en zuinig) en worden veilig, duurzaam, innovatief en inclusief georganiseerd.

‘Hallmark’ evenementen. Nederland beschikt over een aanzienlijke aantal goed georganiseerde, jaarlijks terugkerende sportevenementen. Deze ‘Hallmark’ evenementen vormen de kern van Nederland sportevenementenland (o.a. ABN AMRO World Tennis Tournament, KLM Open, TT Assen, Dam tot Damloop, zie bijlage D).

Daarnaast beschikt Nederland over **vele regionale/lokale (breedte)sportevenementen** die de bevolking in beweging brengen.

Nederland beschikt over een professionele evenementenbranche en een betrouwbare overheid.

Federaties en internationale partners weten dat het in Nederland ‘geregeld wordt’.

Zwakte

Nederland heeft **geen duidelijke visie en geen gezamenlijke agenda voor sportevenementen**. De verschillen tussen (de bijdrage van) overheden zijn groot. Er bestaat een veelheid aan beleidsdoelen waaruit overheden sportevenementen organiseren/legitimeren (o.a. gezondheid, economie, innovatie, sociaal of jeugd)

In Nederland is sprake van **gebrekkige samenwerking op meerdere vlakken**. Tussen overheden, tussen departementen, met betrekking tot kennisontwikkeling, tussen publieke en private partners.

Nederland is een **kleine markt** en heeft in verhouding weinig economische invloed (financieel). Daarbij is de Nederlandse lobby in de internationale (sport)wereld slecht/niet georganiseerd.

Kansen

Holland branding. Door een gezamenlijke visie te ontwikkelen, die ook lokaal en door sportbonden wordt overgenomen, kan Nederland zich herkenbaar presenteren als sportevenementenland.

Sportevenementen genereren **economische impact**. Deze (automatische) vorm van impact zou beter benut kunnen worden, met name door decentrale overheden.

Creëren van **maatschappelijke impact**, juist bij regionale/jaarlijkse/bestaande evenementen (zoals Hallmark evenementen). Een doorlopend programma van side events kan bij deze staande evenementen meer en structureler impact genereren dan bij eenmalige sportevenementen.

Bedreigingen

De toenemende bewustwording van en **beeldvorming** bij burgers zorgt voor een vergrootglas op (publieke) maatregelen, bestedingen en kosten. Zo ook bij sportevenementen die dikwijls heel zichtbaar (in de openbare ruimte) plaatsvinden (overlast, verkeersstromen en veiligheid).

Bij gebrek aan een gezamenlijke visie/agenda geeft de (lokale, tijdelijke) politiek de doorslag.

Sportevenementen blijken in grote mate afhankelijk van **persoonlijke voorkeuren** van wethouders, gedeputeerden of ministers.

Met beide vorige punten samenhangend: gebrek aan **draagvlak** (bevolking en politiek) voor (subsidies aan) (grote) sportevenementen.

SWOT en scenario's

Per scenario (zie bijlage B) komen de volgende bevindingen naar voren.

Sportfeest

Nederland is goed in het organiseren van (commerciële) sportfeesten. We hebben een mooi trackrecord en zijn klaar om ook de grotere mondiale sportevenementen naar Nederland te halen. Van belang is wel dat, gezien de beperkte grootte van ons land, partijen daarin samenwerken en steden, plaatsen of regio's binnen Nederland niet concurreren.

Sportontwikkeling

Verschillende sporten organiseren sportevenementen die een wezenlijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de sport (bijvoorbeeld volleybal, hockey of shorttrack). Een analyse van de afgelopen jaren laat zien dat er slechts een beperkt aantal sportbonden zelf in staat is om (grote) sportevenementen naar Nederland te halen; bij sommige evenementen staan sportbonden zelfs buitenspel (bijvoorbeeld wielrennen of paardensport). Veel sportbonden ontberen een visie op sportevenementen en daarmee op de bijdrage hiervan aan de ontwikkeling van de eigen sport. Met een (gezamenlijke) evenementenambitie/visie zouden sportbonden een sprong kunnen maken.

Samenleving

De stroom (breedte)sportevenementen die zich in de eerste plaats richten op de samenleving, is zich aan het ontwikkelen. De Police and Fire Games in Rotterdam, de Company Games in Arnhem en de Invictus Games in Den Haag kunnen zich tot showcases ontwikkelen. Daarbij is het wel noodzakelijk dat de aansluiting van lokale en regionale overheden, met hun bijbehorende maatschappelijke doelen, geoptimaliseerd wordt. Anders blijft de maatschappelijke impact zeer beperkt.

Strenght*Nederland als land*

- **Innovatiegedreven:** IMF heeft NL gedefinieerd als een innovatieve economie
- **Klein land:** (Kleine landen kunnen het ook) Goede verbindingen tussen steden/venues "Amsterdam Games"
- **'Dutch values':** Governance, betaalbaarheid en fair play hoog in het vaandel
- **Creativiteit:** Zeker in concurrentie met grotere landen
- **Betrouwbaar:** Nederland maakt ambities waar
- **Topsportprestaties:** Nederland goed op medaillespiegel

Organisatie evenementen

- **Tevredenheid:** Bezoekers zijn zeer tevreden, lokale bevolking overwegend trots, lage ticketprijzen (vaste bezoekers)
- **Inclusiviteit:** Aandachtsgebied van meeste sportevenementen
- **De economische impact:** Van sportevenementen is positief
- **Professionaliteit branche:** Professionele organisatie van sportevenementen/professionele branche (sportmarketingbureaus)
- **Innovatieve technieken:** Voor de organisatie van sportevenementen
- **Entertainment:** Veel aandacht voor het publiek
- **Efficiënt/zuinig:** Meestal sluitende businesscases en gezonde financiële balans
- **Samenwerking:** Lokaal op korte termijn rond evenement

(Rijks)overheid

- **Veiligheid:** Is goed geregeld via vergunningensysteem
- **Bereikbaarheid:** Klein land, goede infrastructuur
- **Modelgaranties:** Vaste werkwijze

Weaknesses*Nederland als land*

- **Kleine markt:** In verhouding weinig economische invloed/hitting power. Kan op het gebied van geld/budget niet concurreren. (Ook minder bereik)
- **'Dutch values'/calvinistisch:** Nederland zal moeite hebben om een flinke smak geld tegen een evenement aan te gooien
- **Slecht gestructureerde lobby:** Gebrek aan urgentiegevoel van belang internationale bestuurders, beperkte invloed in federaties
- **Gebrek aan regie:** Rol voor minister voor sport
- **Gebrek aan inzicht in potentiële/ "jonge" sporten:** Beperkte vernieuwing
- **Geen helicopterview vanuit sport:** Geen visie vanuit bonden
- **Sporthelden:** Worden onvoldoende benut
- **Lokale organisaties:** In concurrentie met elkaar
- **Randvoorwaarden:** Heel verschillend, niet vanuit sportevenementen geredeneerd

Organisatie evenementen

- **Side-events:** Organisatie van side-events niet stevig/programmatisch
- **Kennis:** Structurele kennisontwikkeling, kennisdeling en samenwerking ontbreekt
- **Meten maatschappelijke impact:** Geen goede link tussen doelstellingen en bereikte resultaten bij sportevenementen
- **Capaciteit sportbonden:** Deel van de sportbonden heeft onvoldoende capaciteit om grote sportevenementen te organiseren in hun sport
- **Hoge regeldruk:** Door vele verschillende vergunningen
- **Platform:** Wordt niet voldoende benut
- **Geen verbinding:** Tussen evenementen / doelgroepen
- **Evenementen kalender:** Los zand
- **Organisatoren:** Geen focus op leereffect collega's
- **Kennisoverdracht (transfer):** Leren van cultuur. Buitenland data

(Rijks)overheid

- **Beperkte samenwerking:** Niet altijd samenwerking tussen overheid-sport-bedrijven
- **Ontbreken van gezamenlijke agenda:** Geen integraal beleidskader en intensieve samenwerking om ambities vleugels te geven/geen nationaal sportevenementenbeleid
- **Intrinsieke waarde:** Van sportevenementen onvoldoende (breed) erkend
- **Geen visie:** Geen structurele lange termijn visie op sportbeleid (zowel nationaal als lokaal)
- **Interdepartementaal:** Sportevenementen geen prioriteit bij andere ministeries, beperkte samenwerking tussen ministeries
- **Ruime criteria:** Criteria beleidskader sportevenementen zijn erg ruim. Niet hard genoeg en daardoor erg interpretabel
- **Fiscaal regime:** Ongunstig fiscaal regime voor private investeringen/bijdrage aan sportevenementen
- **Beperkte kennis:** Te hoge verwachtingen t.a.v. effecten die automatisch optreden
- **Rol overheid (lokaal):** Wisselend
- **Sport bijzaak:** Geen beleidsprioriteit

Opportunities

Nederland als land

- **Holland branding:** Bedenk hoe je als NL bekend wil staan en buit je pluspunten uit (kan ook weakness zijn, "doe maar gewoon")
- **Meer sporters (anderen):** Aandeel mensen dat sport neemt waarschijnlijk toe in toekomst
- **Beleving:** Vrijetijdsaanbod vercommercialiseert en de 'beleving' wordt steeds belangrijker
- **Medialisering van de samenleving:** Meer potentieel bereik via allerlei soorten media
- **Informatisering/Big Data:** Meer mogelijkheden voor (snelle) kennisverzameling
- **Internationale bestuurders:** Meer mensen in internationale bestuursfuncties
- **Groeiende rol decentrale overheid:** Meer lokale mogelijkheden
- **Doelgroep bezoekers:** Vergroten, nu eenzijdig
- **Vitaliteit voorop:** Doelgroep gunstig voor die boodschap (40+ hoog opgeleid)
- **Cross-overs:** Meer mogelijk (onderwijs, zorg)
- **Visie op media:** Timing en verkoop uitzendingen
- **Katalysator ruimtelijke ontwikkeling:** Met name lokaal
- **Kansen voor multisport:** Oefenen

Organisatie evenementen

- **Sportevenementen platform:** Voor actieve betrokkenheid allerlei bedrijven
- **De maatschappelijke impact:** Kan worden gemaximaliseerd
- **Ambitie:** Sterke (groei)ambitie van aantal evenementenorganisatoren en stakeholders
- **Werkervaring:** Door jongeren kansen te bieden d.m.v. bv. stages
- **Regeldruk tegengaan:** Bijv. modelvergunningen om de regeldruk te verminderen
- **IOC houding:** Steeds kritischer en legt meer focus op governance in plaats van groot budget bij organiserende landen
- **Globalisering:** Groter bereik
- **Professionalisering van sportbonden:** Good governance, samenwerking en clustering organisaties
- **Zichtbaarheid platform:** Vergroten breder bekend
- **Benutten kennis:** Festival Uitvindingen
- **Nieuwe sporten:** E-sports
- **Aansluiting bij regionale / jaarlijkse / bestaande evenementen:** Daar zit echte activering

(Rijks)overheid

- **Katalysator ander beleid:** Sportevenementen als voor ander beleid, showcase in Nederland
- **Minister promotor:** Van sport(evenementen) in Nederland
- **Garantiefonds:** Bewaken wat je hebt
- **Nationale + lokale politiek meer betrekken** → Dan geen sportfeest meer
- **Wissel sporten / evenementen:** Vaak zelfde sport, andere meer kansen
- **Breedtesport/bewegen/preventie/gezondheid:** Amateurs laten meedoen
- **Budget andere ministeries:** Voorbeeld Invictus / Defensie of Police fire / V&J
- **Economisch / toerisme:** Uit het buitenland (met uitzondering van Adam)

Threats

Nederland als land

- **Toenemende bewustwording:** Samenleving bewust van de kosten van grote sportevenementen en de overlast, verkeersstromen en veiligheidsissues. Beeldvorming
- **Draagvlak: (Elephant in the room)** In de politiek en samenleving
- **Politiek geeft doorslag:** Sport wordt geen wettelijke taak
- **Vergrijzing:** Waardoor minder potentiële sporttalenten
- **Individualisering:** Van invloed op o.a. vrijwilligerswerk
- **Milieu:** Toenemende druk op ruimte en milieu in stedelijke gebieden
- **Toerisme als 'slecht':** geldend voor de hoofdstad Amsterdam

Organisatie evenementen

- **Markt:** Markt van de sportsponsoring krimpt
- **Liberalisering kansspelbeleid:** Afname inkomsten N*N en bonden
- **Risicovolle investeringen:** Bedrijven zien sport als een risicovolle investering (afbraakrisico) Sportevenementen idem bij slechte prestaties
- **Businesscase incidentele evenementen:** Bedrijven hebben moeite om een businesscase (privaat) rond te krijgen

(Rijks)overheid

- **Gebrek aan samenwerking:** Zowel landelijk tussen departementen als tussen verschillende stakeholders
- **Reguleren/centraliseren:** Gebeurt niet
- **Opvangcapaciteit:** Kun je als sporter terecht

Bijlage G Start Nationale Sportevenementenagenda

De NLsportraad adviseert betrokken partijen om samen een Nationale Sportevenementenagenda op te stellen. Voor de komende tijd is al een aantal aansprekende sportevenementen binnengehaald (cursief) of worden bids voorbereid (**vet**). De NLsportraad adviseert de agenda uit te breiden met name met multi-sport/multi-city-evenementen (onderstreept). Zie voor verdere invulling van de agenda bijlage D, de onderstaande lijst dient als voorbeeld/aanzet tot nadenken.

2020	2021	2022	2023
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Invictus Games</i> 2. <i>EK voetbal mannen</i> 3. <i>Start La Vuelta</i> 4. <i>WK vierspannen</i> 5. <i>WK triatlon</i> 6. <u>Gezamenlijke NK's</u> 7. <u>Olympische Kwalificatietoernooien (OKT's)</u> 8. Grote Prijs van Nederland Formule 1 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>WK shorttrack</i> 2. <i>WK BMX</i> 3. <i>World Police and Fire Games</i> 4. <i>EK hockey mannen + vrouwen</i> 5. <u>Gezamenlijke NK's</u> 6. Grote Prijs van Nederland Formule 1 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>WK volleybal vrouwen</i> 2. <i>WK zeilen</i> 3. <i>Gymnaestrada</i> 4. <u>Gezamenlijke NK's</u> 5. EK turnen 6. Grote Prijs van Nederland Formule 1 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>WK veldrijden</i> 2. <u>Gezamenlijke NK's</u> 3. <u>Olympische Kwalificatietoernooien (OKT's)</u> 4. Start Tour de France
2024	2025	2026	2027
<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Gezamenlijke NK's</u> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Gezamenlijke NK's</u> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Gezamenlijke NK's</u> 2. <u>Youth Olympic Games of European Championships in Nederland</u> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Gezamenlijke NK's</u> 2. WK voetbal vrouwen

Bijlage H Financieringsinstrumenten

De (rijks)overheid heeft verschillende mogelijkheden om sportevenementen (mede) te financieren. Momenteel gebruikt het ministerie van VWS het financieringsinstrument subsidie, waarbij de subsidie uitgedeeld wordt aan sportevenementen die binnen het beleidskader passen op een *first come first serve* basis. Daarnaast wordt incidenteel een (financiële) garantie afgegeven om een bid voor een mega-evenement mogelijk te maken.

In de evaluatie van het Mulier Instituut van het huidige Beleidskader sportevenementen worden door stakeholders verschillende redenen gegeven om een ander financieringsinstrument te gebruiken vanuit VWS.³¹ De NLsportraad heeft geconstateerd dat terminologie van financieringsinstrumenten door elkaar loopt en dat onduidelijk is welk 'probleem' door welk financieringsinstrument kan worden opgelost. De NLsportraad heeft een verkenning gedaan naar de verschillende financieringsinstrumenten (zie tabel).

Een aantal opmerkingen dienen daarbij in acht genomen te worden:

- De begroting van de rijksoverheid is een kassysteem, geen baten-lasten begroting. Alleen een agentschap, functionerend onder een ministerie, kan een baten-lasten begroting hanteren. De instrumenten die de rijksoverheid zelf kan toepassen zijn ingesteld op het kassysteem.
 - Kassysteem: Alle betalingen die voor een bepaalde periode (meestal een jaar) worden voldaan, worden als uitgaven in de begroting opgenomen. Uitgaven over meerdere begrotingen uitsmeren kan niet. Uitgaven en ontvangsten worden toegerekend aan het tijdvak waarin de feitelijke uitgaven en ontvangsten plaatsvinden.
 - Baten-lasten begroting: Bij het stelsel van baten en lasten kunnen kosten als verschillende uitgaven over de verschillende begrotingen uitgesmeerd worden.

³¹Evaluatie beleidskader sportevenementen (Mulier Instituut).

- Elk instrument dient een doel. Subsidie is bestemd voor een maatschappelijke doel; garantiestelling is bedoeld voor noodgevallen; een fonds dient voor financiering over meerdere jaren met een specifiek doel, mogelijk met meerdere partijen.
- Staatssteun moet te allen tijde worden vermeden onder Europese regelgeving.
- Er wordt door stakeholders vaak gesproken over een fonds dat onder een ministerie kan worden ingericht. Dit bestaat niet. Een fonds kan worden opgericht onder een agentschap, ZBO, stichting, BV of andere rechtsvormen. Voor een fonds dat middelen beheert zonder winstoogmerk is een stichting de meest voorkomende vorm.

Overzicht soorten financieringsinstrumenten voor sportevenementen van de rijksoverheid

Financierings-instrument	Definitie	Opmerkingen
Subsidie rechtstreeks	Financiële steun door de overheid aan een project ten behoeve van het uitvoeren van een activiteit voor een doel dat de overheid wenselijk acht. Valt onder de kaderwet subsidies. Gesubsidieerde sportevenementen worden bij de subsidieverstrekking benoemd als DAEB (Dienst Algemeen Economisch Belang) om staatssteun te voorkomen.	Dit is de huidige vorm van ondersteuning voor sportevenementen vanuit VWS. Er zijn geen voorbeelden bekend op basis waarvan andere ministeries subsidies verstrekken aan evenementenorganisatoren. Overschotten van evenementen blijven terugvloeien naar het ministerie van Financiën, zoals dat voor elke subsidie geldt (rijksbreed).
Subsidie via een fonds	Het heet in het spraakgebruik een 'fonds', maar het is feitelijk subsidie met een plafond op basis van een post in de begroting. De subsidie is ter financiële steun door de overheid aan een project ten behoeve van het uitvoeren van een activiteit voor een doel dat de geldgever wenselijk acht.	Valt binnen de kaderregeling subsidies (OCW, SZW en) VWS. Meerjarensubsidies aan derden zijn niet mogelijk binnen het huidige VWS beleid. Ook hierbij geen mogelijkheid om te sparen over meerdere jaren.
Subsidie via een fonds in een stichting	Uitgifte van financiële steun via een fonds, ondergebracht bij een stichting. VWS kan betrokken zijn bij de oprichting en stellen van kaders en stort geld (eenmalig of op regelmatige basis) in het fonds.	Kan als PPS constructie waardoor financiering van bedrijven gestimuleerd wordt. Het fonds kan als ANBI aangemerkt worden. Het biedt de mogelijkheid om te sparen over meerdere jaren. Er moet een wettelijke basis zijn voor oprichten van stichting voor fonds. Ministeries zijn (onder invloed van Financiën) vaak terughoudend omdat ze geen zeggenschap meer hebben over hun gelden (alleen bij oprichting: doelen en subsidievoorwaarden). Als een ministerie wel de kaders bepaalt en het grootste deel van de subsidiepot van het fonds vult, merkt de rechter de stichting aan als ZBO van het ministerie en valt het alsnog onder kaderregeling subsidies.

Financierings-instrument	Definitie	Opmerkingen
Garantstelling	VWS verklaart garant te staan voor een evenement van een bepaald bedrag. Zonder zo'n bedrag maakt een bid geen kans, meestal gericht op uitzonderlijke en grote evenementen.	Een garantstelling wordt wel op de begroting opgenomen en vergt een kabinetsbesluit. De overheid (inclusief lokale overheden) mag voor maximaal 80% garant staan.
Sponsoring	Ten bate van evenement geld beschikbaar stellen in ruil voor exposure e.d.	De rijksoverheid kan (mag) dit niet doen omdat het staatssteun is. Er is een uitzondering voor lokale overheden onder de 'de minimis regel', waardoor wel sponsoring door provincies/gemeenten mogelijk is.
Overzichtsconstructie	Een samenwerking tussen verschillende ministeries op een onderwerp waar zij allen bij betrokken zijn. Financiering komt vanuit de verschillende betrokken departementen. Ministerie met grootste budgettaire inbreng is coördinerend minister. Een overzichtsconstructie moet meerjarig politiek relevant zijn. Overzichtsconstructies worden vormgegeven aan de hand van een opsomming van beleidsdoelstellingen, instrumenten, prestaties en middelen, of met verwijzingen naar doelstellingen op diverse begrotingen.	Een overzichtsconstructie biedt een garantie voor financiële inbreng van andere departementen en interdepartementale samenwerking. Er wordt wel onderscheid gemaakt tussen uitgaven van evenement zelf en uitgave van deelnemende departementen ten behoeve van evenement Voor zo'n nauwe samenwerking moet het wel om significantie bedragen en evenementen gaan, dus zal zich richten op de grotere, mondiale evenementen. Het maken van een programmabudget is erg ingewikkeld, daarom moet het in een regeerakkoord geregeld worden.
Aanbesteding	Als rijksoverheid de opdracht aanbesteden voor de organisatie van een evenement.	Hiermee wordt evenementen organiseren een rijkszaak: VWS komt zelf in de lead voor organisatie. Dit kan ook worden uitbesteed aan een uitvoerende organisatie als een agentschap. Er is geen PPS mogelijk.
Schatkistbankieren	Deelnemende instellingen houden hun liquide middelen aan bij de schatkist in plaats van bij marktpartijen. Geldzaken worden dus via de centrale overheid geregeld in plaats van via de bank. De rekening-courant is geen bankrekening die is aangesloten op het interbancaire betalingsverkeer, maar een administratieve rekening waarop door het ministerie van Financien wordt bijgehouden hoeveel geld de deelnemer in de schatkist heeft gestald. Er kan deposito geplaatst worden en een lening afgesloten worden. Mogelijke deelnemers aan schatkistbankieren: ministeries, beheerder sociaal fonds, agentschap, rechtspersoon met wettelijke taak (RWT), decentrale overheid, derden.	Er moet een instelling zijn die liquide middelen bij de schatkist aan kan houden. Dit kan niet zomaar een bond of organiserende stichting zijn. Het is een erg omslachtig proces waarbij de minister van Financien hoogstwaarschijnlijk geen toestemming geeft: instrument te onrealistisch.

Financierings-instrument	Definitie	Opmerkingen
Waarborg via een fonds	<p>Een waarborgfonds is een financiële reserve in een fonds. Partijen kunnen hierdoor een lening afsluiten bij een bank of andere geldschieter, die zij anders niet af hadden kunnen sluiten. Het fonds staat tegenover de bank garant voor eventuele risico's (terugbetaling van oninbare leningen). Er zijn 3 mogelijkheden voor een waarborgfonds:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geld komt uit een kostendeekkende premie opgebracht door deelnemers; - de overheid stelt financiële middelen ter beschikking; - een combinatie van bovenstaande. 	<p>Dit is een instrument voor iets wat in continuïteit noodzakelijk is: een meerjarig specifiek doel. Hierbij wordt vaak gewerkt in combinatie met een keurmerk en duidelijke criteria wanneer het garantiefonds wel of niet uitkeert.</p>
Waarborg via een revolverend fonds	<p>Een revolverend fonds wordt gevuld met stortingen vanuit de rijksoverheid en evt. derden. Hieruit worden leningen verstrekt tegen gunstige voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - renteloos of lage rente; - geheel of gedeeltelijk aflossingsvrij en aflossingstempo laag; - gunstige looptijd. <p>Verschil met waarborgfonds is dat revolverend fonds zelf leningen uitgeeft en waarborgfonds garant staat voor een lening bij een derde partij door de particulier.</p>	<p>Als rente en aflossingen op de uitgezette leningen betaald worden, kunnen die revolverende gelden opnieuw gebruikt worden. Fonds heeft duurzaam karakter: als partijen over het algemeen goed aflossen kan hetzelfde geld meerdere keren gebruikt worden en raakt het fonds niet uitgeput. Het geeft een financiële prikkel om investeringen te stimuleren en PPS is mogelijk. Kan ook met sociale inslag: Als het mislukt wordt lening kwijtgescholden, als het succesvol is wordt er extra rente betaald. Er kan sprake zijn van staatssteun, juridisch mogelijk wel geoorloofd te maken. Risico bestaat dat de rechter achteraf alsnog subsidieregels oplegt (beheerder als ZBO).</p> <p>Er is vanuit het rijk geen directe invloed op doelen en subsidievoorwaarden (evt. wel bij oprichting). Er is een risico op wanbetalers. Evenementen krijgen niet daadwerkelijk geld van de rijksoverheid, maar alleen een lening</p>

Dit is een uitgave van de Nederlandse Sportraad

De Nederlandse Sportraad is een onafhankelijk adviesorgaan dat zich richt op het versterken van de betekenis van sport voor de samenleving en op het vergroten van het rendement van sportevenementen, inclusief het ontwikkelen van een aansprekende evenementenagenda. Dat doet de raad op transparante wijze samen met de betrokkenen uit het veld. De NLsportraad bestaat uit negen leden onder voorzitterschap van Michael van Praag. Adviezen van de NLsportraad zijn vernieuwend, onderbouwd door onderzoek en praktisch uitvoerbaar.

Zie www.nederlandse-sportraad.nl

April 2019